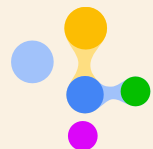

Tvarių mokyklų įsivertinimo duomenų analizė

Monika Gineitytė
Vilnius, 2025 04 25

LINEŠA
LITHUANIAN AGENCY OF NON-FORMAL EDUCATION

TVARI
MOKYKLA
2030

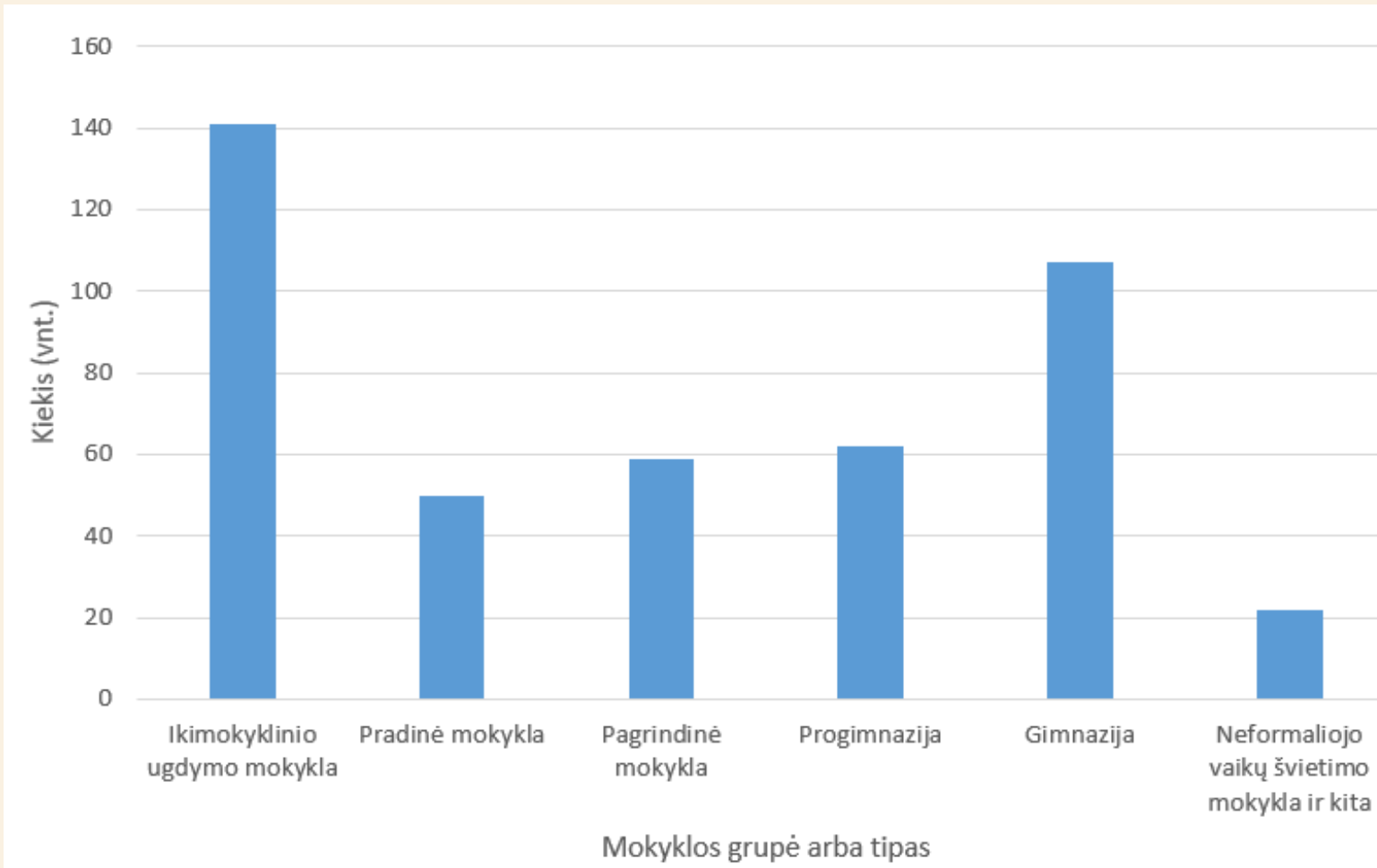
Monika Gineitytė

2009-2013 m. ekologijos bakalauras,
Vilniaus universitete

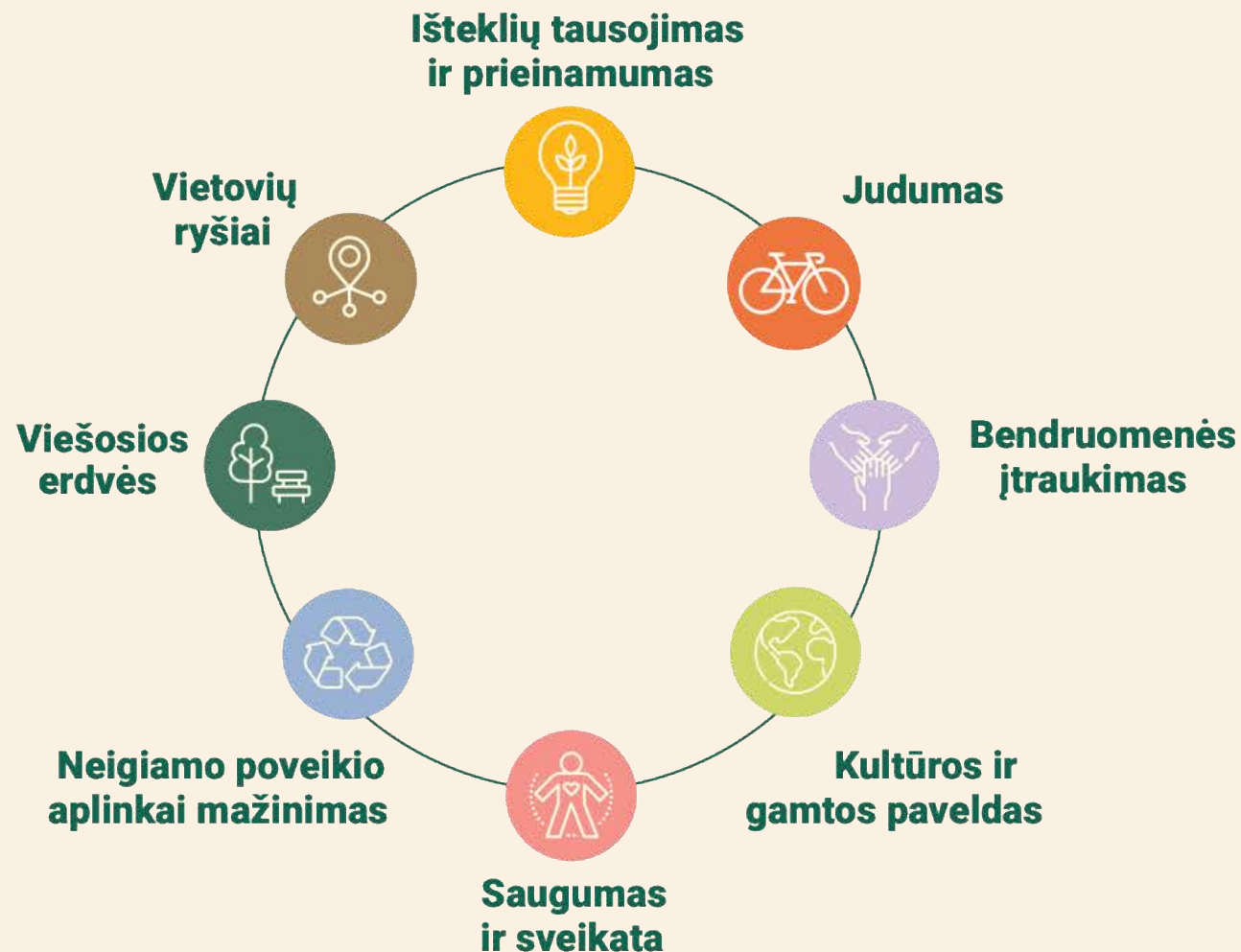
2018-2021 m. aplinkotyros magistras,
Stokholmo universitete

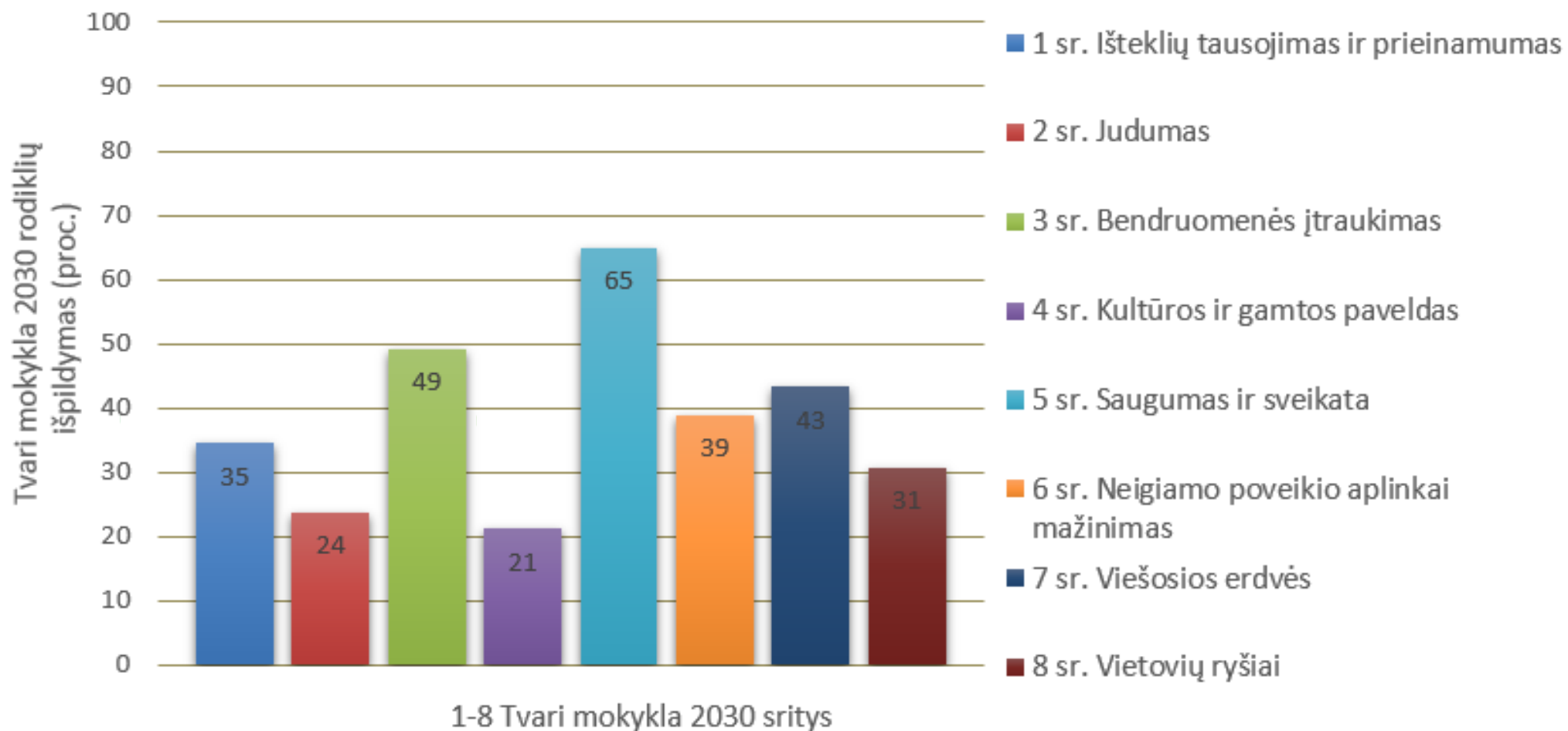
2024 m. „Tvari mokykla 2030“ įsivertinimą atliko 441 mokykla

„Tvari mokykla 2030“ darbotvarkę sudaro 8 sritys

Vidutinės įgyvendintų rodiklių vertės (proc.) pagal Tvari mokykla 2030 darbotvarkės sritis (2024 m. įsivertinimo duomenys)

1 kriterijus: DAIKTŲ VARTOJIMO ĮPROČIAI

Formuojami tausojančios daiktų vartojimo įpročiai.

Mokykloje vyrauja rūšiavimo, daugkartinio daiktų naudojimo kultūra, mažinamas vienkartinės priemonių kiekis bendroje vartosenoje.

Įrengti dalijimosi daiktais taškai (DĖKŲ stotelės principu), mažosios bibliotekėlės, augalų atiduotuvės ir t.t.

Įrengtos dirbtuvės mokiniams daiktų remontavimui, rūbų taisymui.

Sukurta atsakingo popieriaus ir kitų kanceliarinių priemonių vartojimo kultūra.

Dalis atliekų kaip žaliava naudojama kūrybiniais tikslais (menams, techninei kūrybai ir kt.).

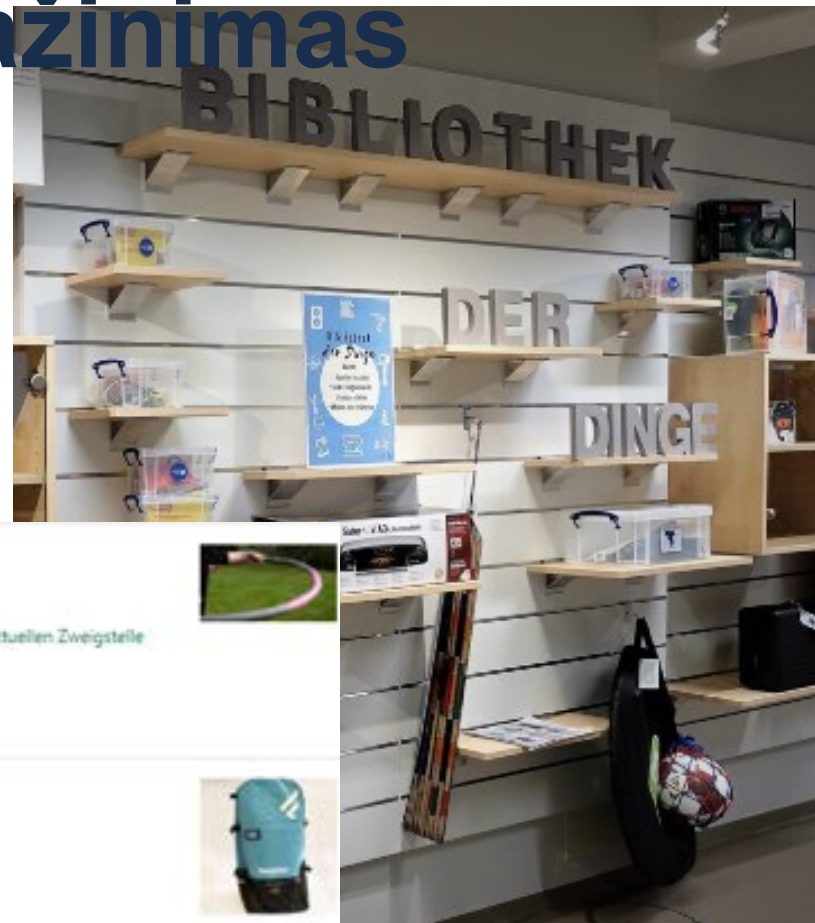

6 sritis

Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas

LINEŠA

66. Hula Hoop Reifen - Rosa-grau
[2022]
BibDing 26
Ein oder mehrere Exemplare dieses Titels sind in der aktuellen Zweigstelle ausleihbar.

[Bestellung/Vormerkung | in die Merkliste](#)

67. Stand-up-Paddling-Board
[2022]
BibDing 41
entliehen (gesamte Vormerkungen: 6)

[Bestellung/Vormerkung | in die Merkliste](#)

5 kriterijus: MAISTO ATLIEKŲ SISTEMA

Mokykloje kuriama veiksminga maisto atliekų mažinimo ir antrinio naudojimo sistema.

Įgyvendinama veiksminga maisto atliekų stebėseną ir kontrolę. Mokiniai įtraukiami į stebėsenos procesą.

Optimizuotas maisto produktų pakuočių atliekų kiekis, jos rūšiuojamos arba dalis panaudojama antriniams tikslams (antrą kartą, kūrybiniais mokinių darbams ir pan.).

Didžioji dalis įsigytų maisto produktų suvartojama pagal pirminę paskirtį.

Švediškasis/dalinis švediškasis stalas mokyklos valgykloje (garnyrai, salotų bufetas), vaikai patys gali įsidėti maisto.

Sudaryta galimybė maisto atliekų naudojimui antriniams tikslams (ūkio gyvūnams, kompostui).

6 sritis

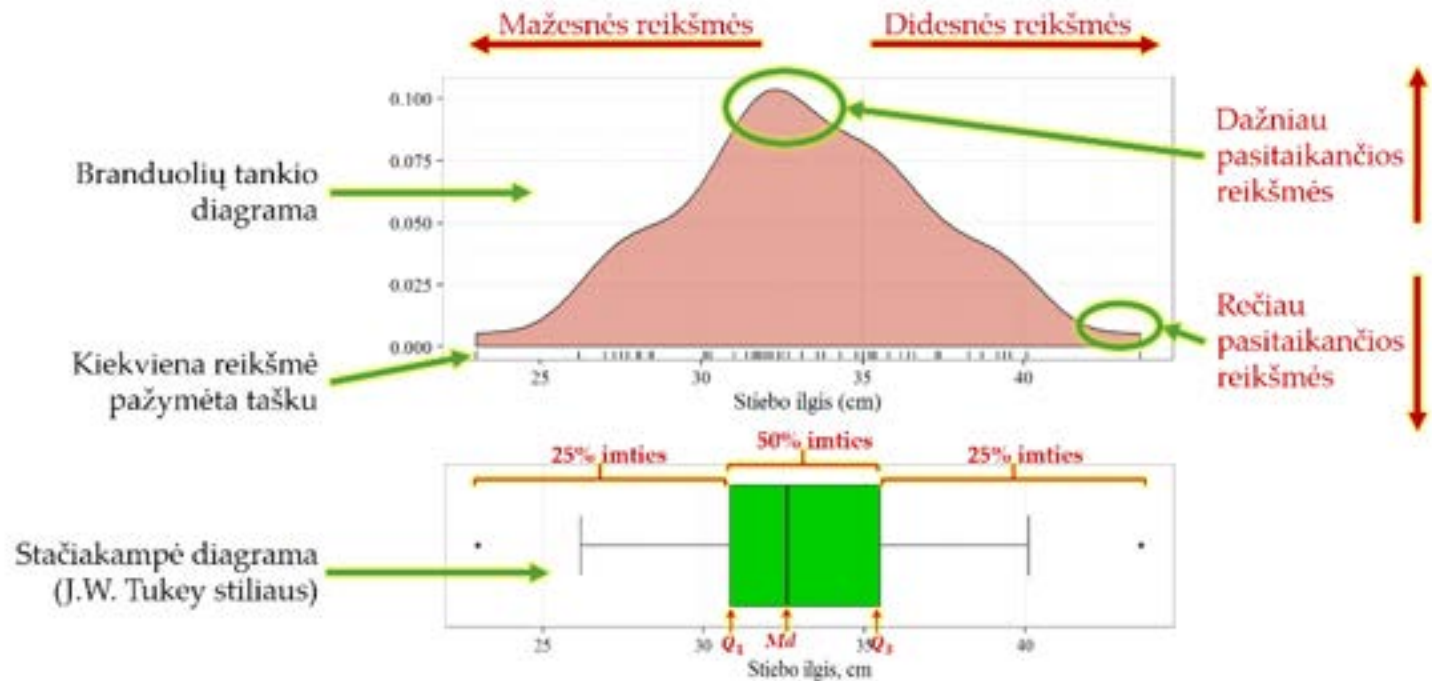
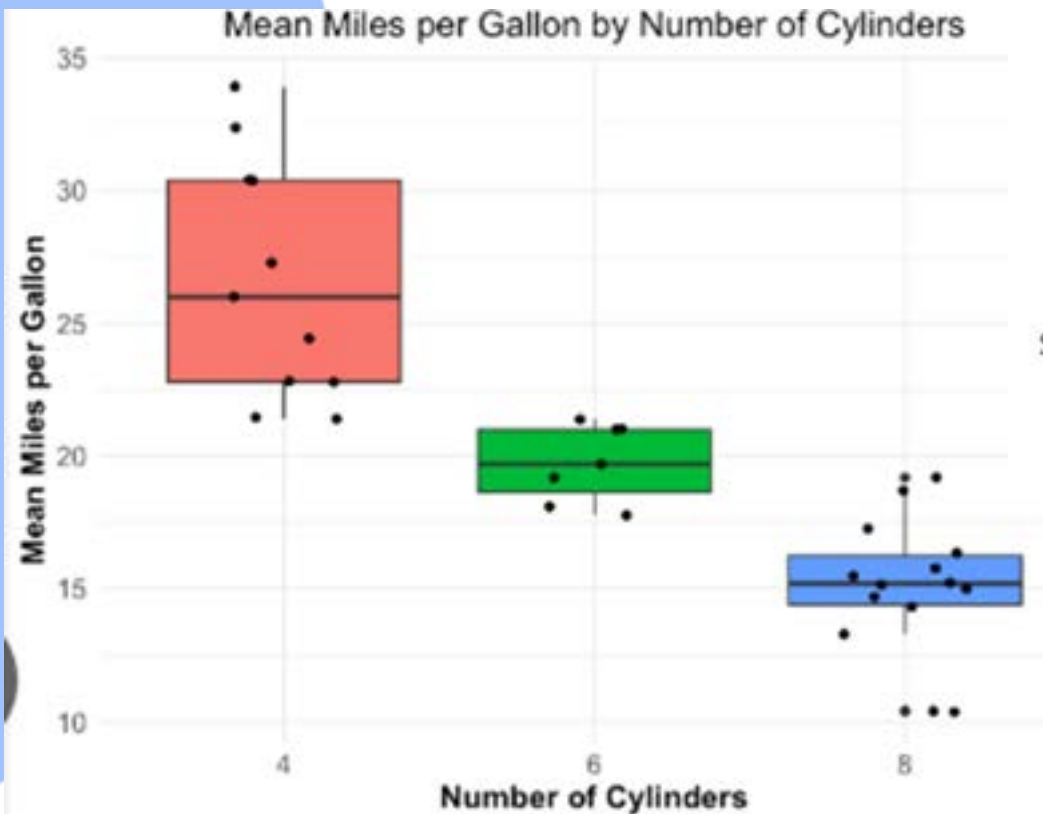
Neigiamas poveikis aplinkai

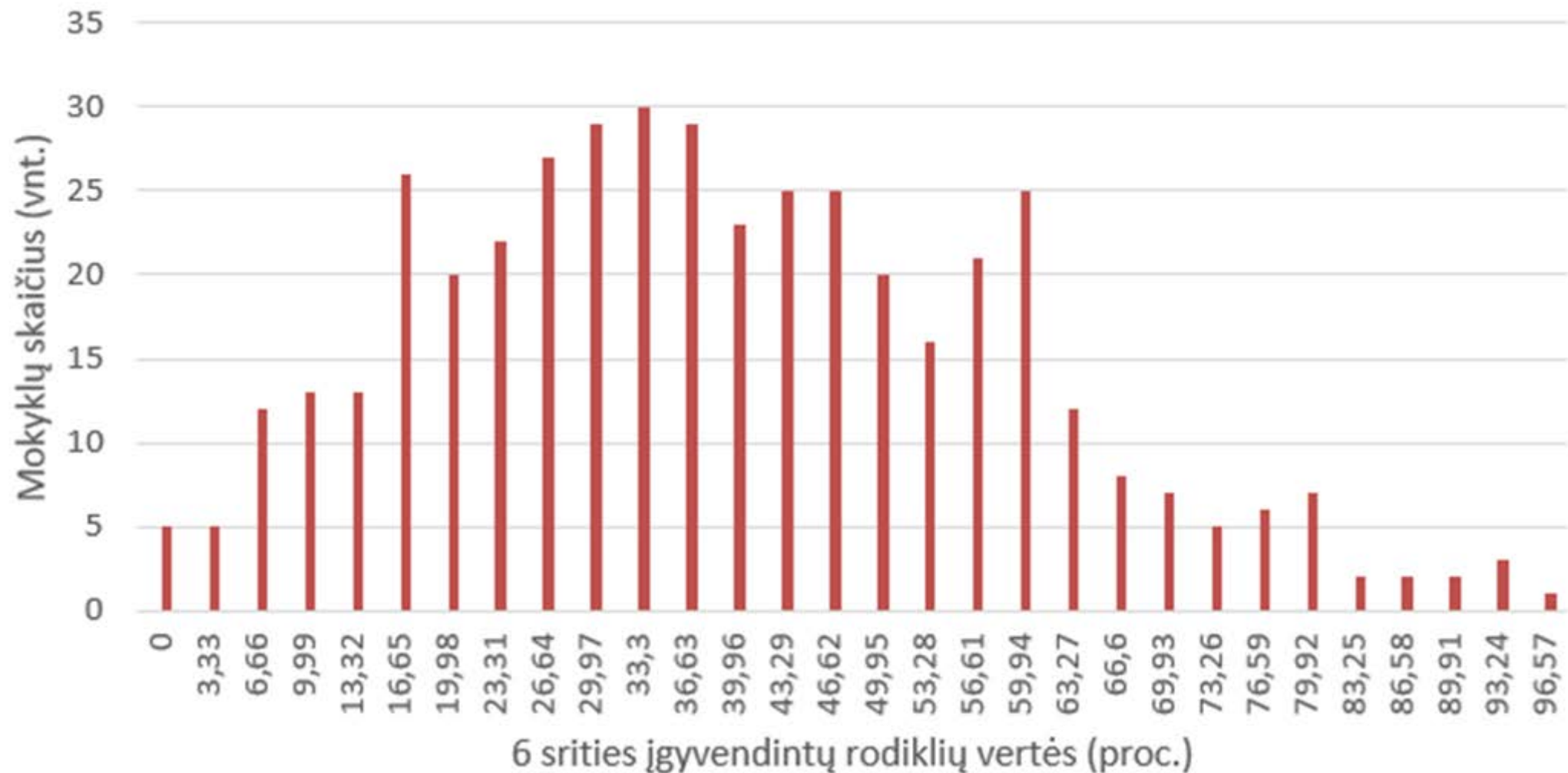
LINEŠA

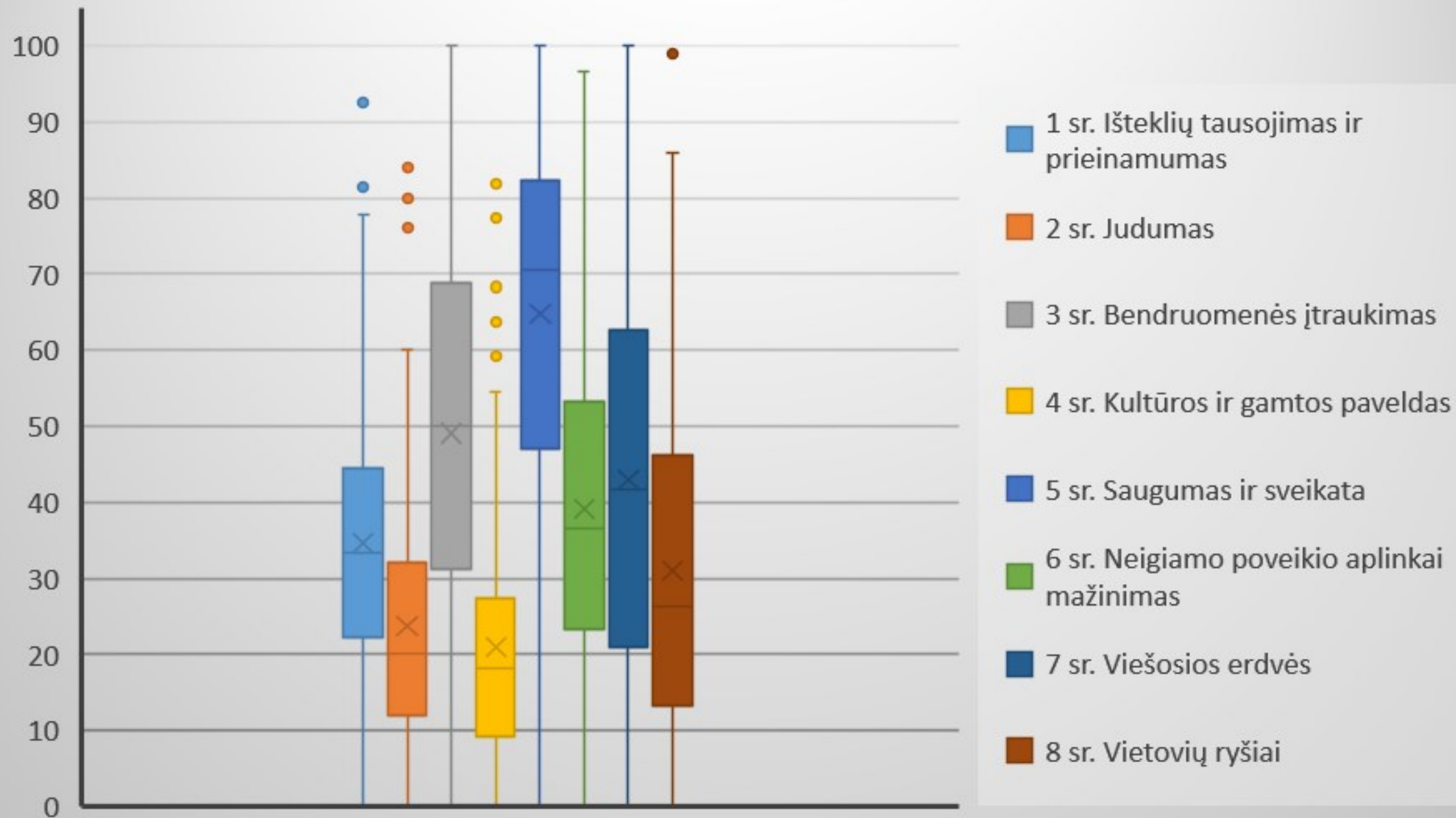
Stačiakampė diagrama

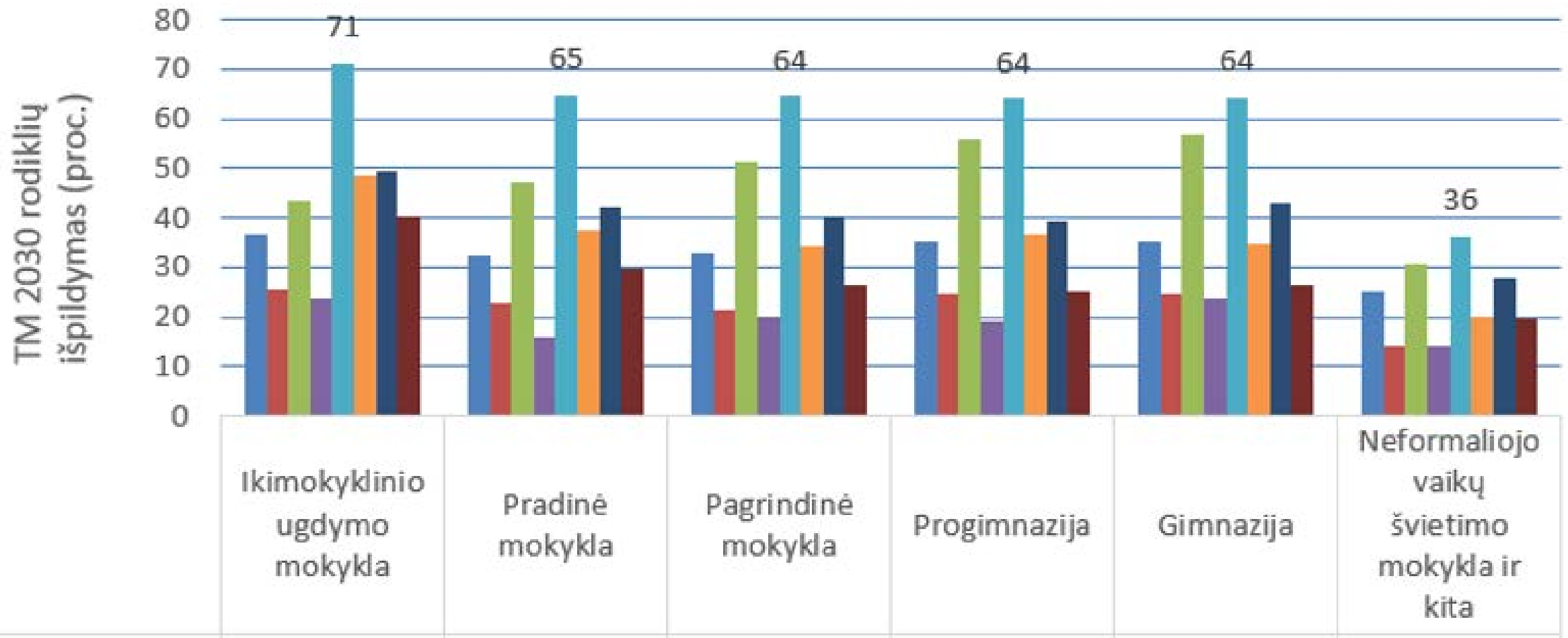
6 srities mokyklų pasiskirstymas pagal įgyvendintą rodiklių kiekį (n=441)

Igyvendintų rodiklių proc. pagal sritis

1-8 sričių išpildymas (proc.) pagal mokyklos grupę ar tipą (2024 m.)

Šaunios idėjos

„Mano žalioji palangė“?

Dalyvaujamas biudžetas
– kad ir vaikai įneša savo
dalį

Kokie mokytojai gali prisijungti prie
želdinių projektų:

- Dailės /dizaino (2D, 3D maketai)
- Maisto ruošimo / technologijos
- Augalininkystės
- Ekonomikos

Illustracijos: Pakruojo dvaras, 2025

Šaunių idėjų ieškokime aplink 😊

Miesto laboratorija – bendruomenės edukacijos centras

Padekite lėkštę ant svarstyklių

Nuimkite nuo lėkštes įrankius ir
sudekite į kibirėlį

Spauskite PLATE WASTE

Pasirinkite savo lėkštės dydį

Spauskite Kompostas

Pamatykite, kokią finansinę ir aplinko-
sauginę vertę turi tavo lėkštės likučiai

Pasvertą lėkštę padėkite į lentyną
apatioje

KITCHEN WASTE

WASTE VALUE

€1,382.50

WASTE WEIGHT

715.21 KG

LEFTOVER CUSTOMER PLATES

WASTE VALUE

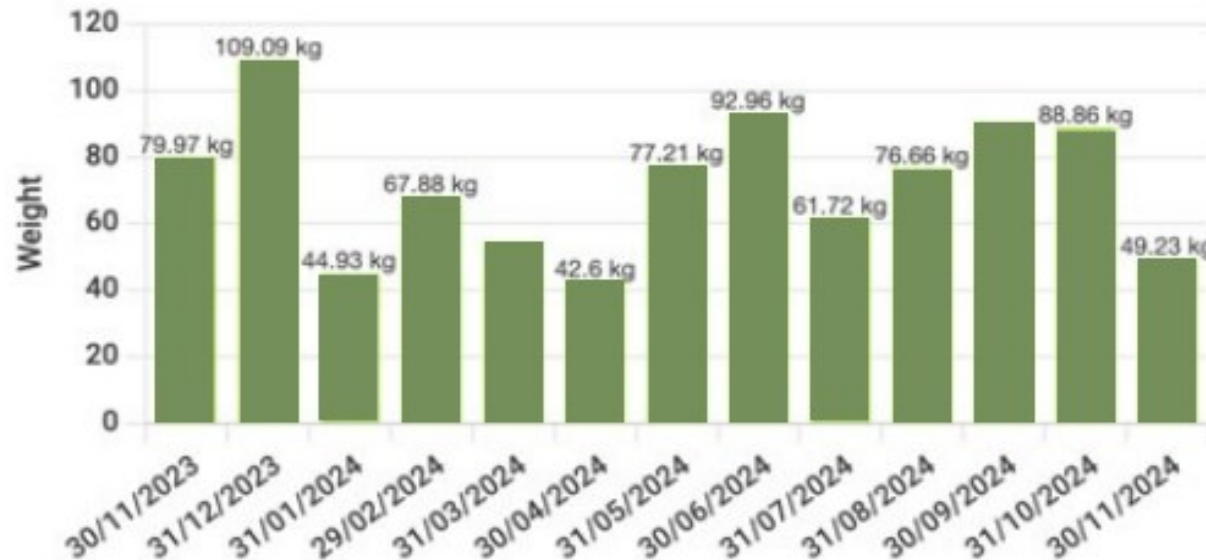
€702.23

WASTE WEIGHT

220.83 KG

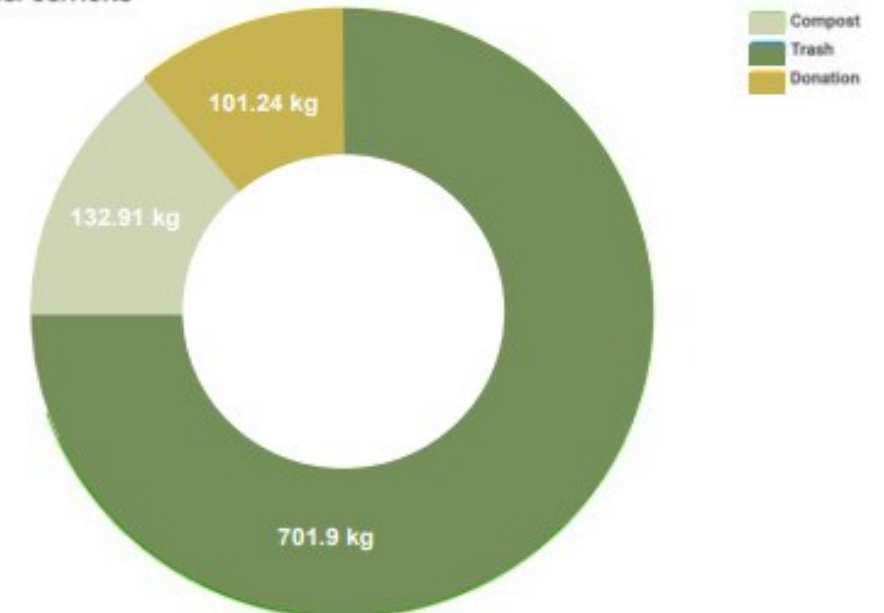
Food waste by month

WASTE TREND

Ways of managing food waste

TOP DISPOSITIONS

4 sritis Kultūros ir gamtos paveldas

2 kriterijus: Biologinė įvairovė

Ar mums tikrai rūpi biologinė įvairovė?

O gal tai “Greenwashing“?

Visą mokyklą įtraukiančios veiklos
(angl. whole school approach)

4 sritis.

Kultūros ir gamtos paveldas

Mokyklos teritorijoje ir aplinkoje saugomas paveldas, biologinė įvairovė, sudarytos galimybės jos turinimui. Saugomi negyvosios gamtos objektai. Gerbiamas nematerialus paveldas, puoselėjama skirtingų tautų, kultūrų bendruomenės narių saviraiška, tradicijos.

Ar žinojote, kad mūsų mokyklos teritorijoje gyvena mažiausiai 143 organizmų rūšys!

- mokytoja Loreta

Kultūrų įvairovė

Biologinė įvairovė

Vanduo lauko erdvėse

Kita negyvoji gamta

Kiti mokyklos kultūros ir gamtos paveldo rodikliai

8 sritis.

Vietovių ryšiai

Prisidedama prie tvarumu grįstų įvairialypių miestų, gyvenviečių, kaimų ryšių stiprinant nacionalinę ir regionų plėtrą. Prisidedama prie trumpų tiekimo grandinių, vykdomi žalieji pirkimai. Skatinamas savo krašto pažinimas, mokyklos aplinka pristato vietovę, regioną atvykstantiems (mokyklų muziejai, turizmo plėtotė).

Aš didžiuojuosi savo gimnazija, nes jos pamatyti žmonės atvyksta iš visos Lietuvos!

- Ugnė, 15 metų

Žalieji pirkimai

Trumpa maisto tiekimo grandinė

Žemdirbystė mokykloje

Tvarus turizmas ir kelionės

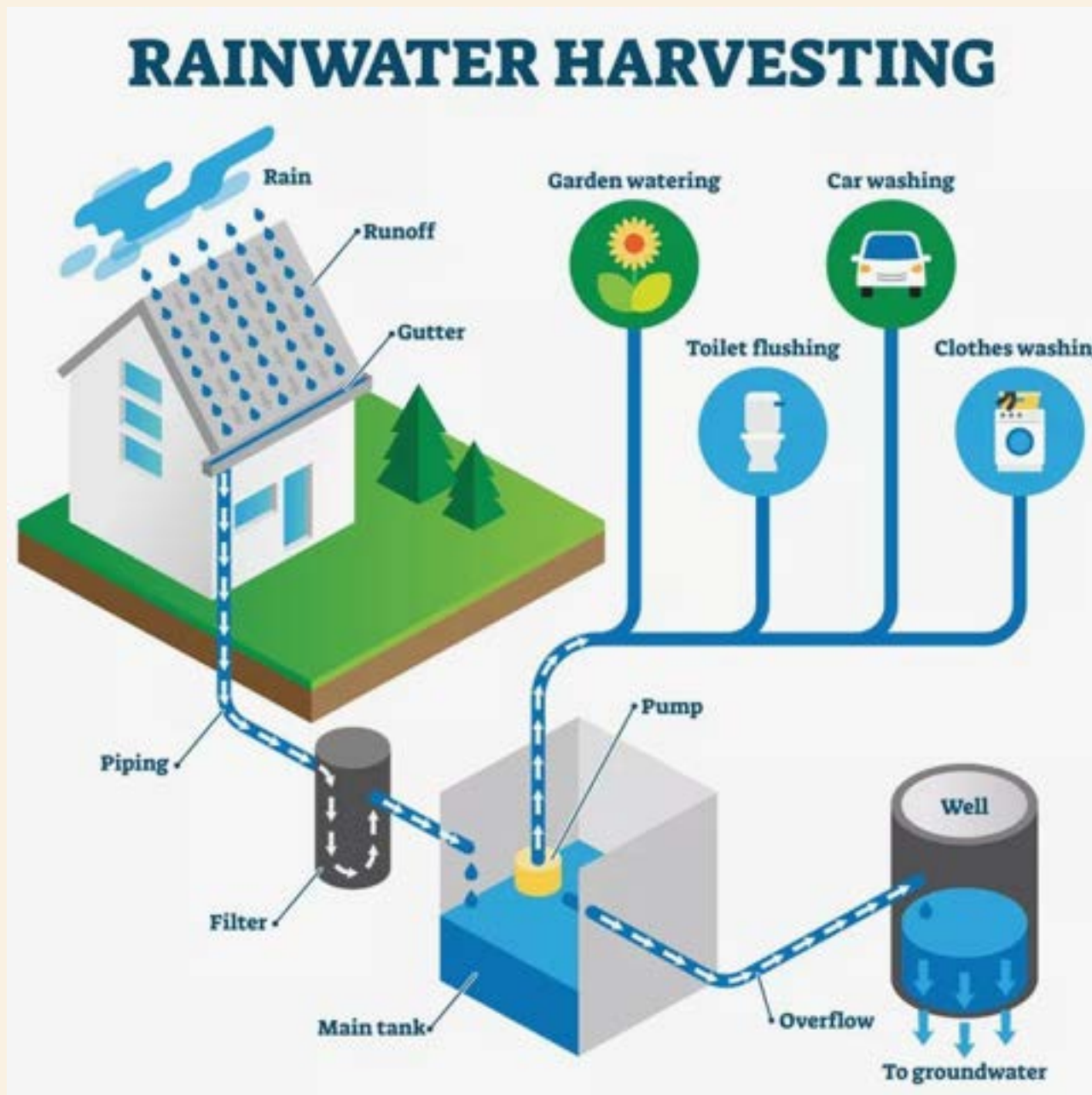
Kiti mokyklos tvarių vietovės ryšių rodikliai

1 ir 4 sritis Išteklių tausojimas ir prieinamumas bei

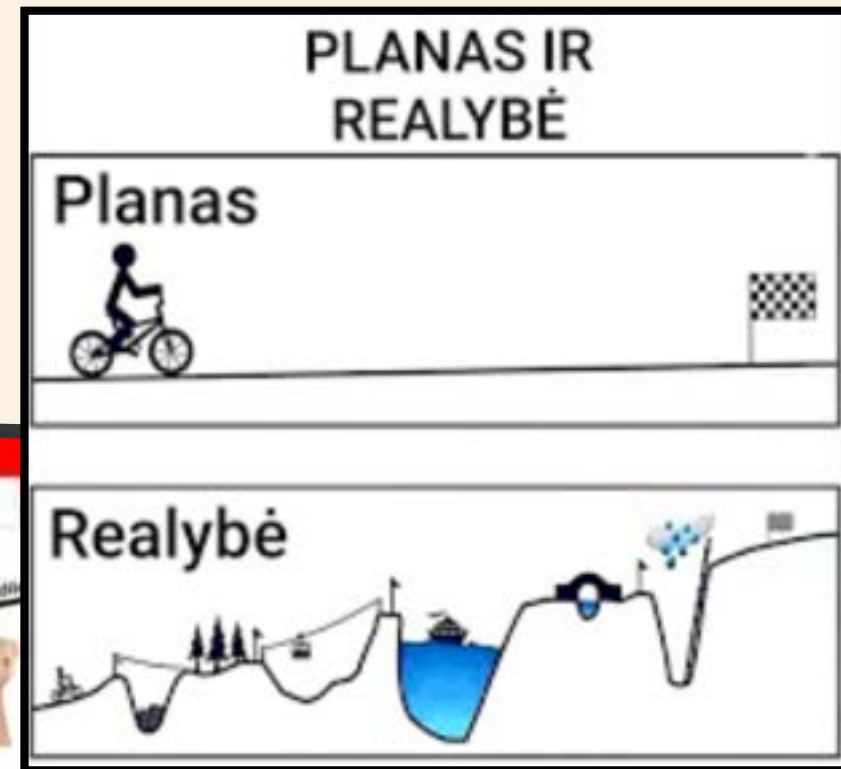
Kultūros ir gamtos paveldas

- Tvarus vandens išteklių valdymas ir kt. (angl. rain water harvesting)
- Vanduo lauko erdvėse
- Išmokime džiaugtis ir dalintis pamokomis ir pasiekimais!

Mes kartu kuriame Tvarios mokyklos bendruomenę

- Ugdykime sąmoningą žmogų ir tobulėkime patys
- Kviečiame pasigirti pasiekimais

Ilustracijos:
Panevėžio Alfonso
Lipniūno
progimnazija

Mums reikia
pasimokyti iš
vaikų daugiau
laisvės?

Vieši informacijos šaltiniai Vilniaus universiteto leidykloje – nemokamos metodinės priemonės tvarumo tema

VU Šiaulių akademijos direktorė Renata Bilbokaitė pristato unikalią dovaną šalies pedagogams – 37 metodines knygas tvarumo tema. Mokytojo ir vaiko arba mokinio knygų komplektai visiems pedagogams, tėvams, studentams yra nemokami.

e-KNYGA

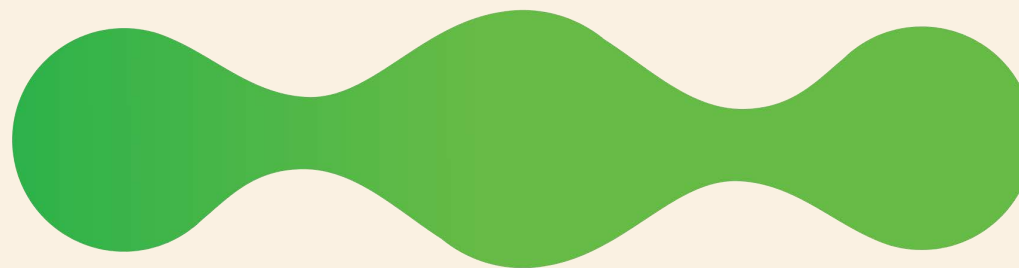
Ugdymas(is) tvarumui.
Šakaliukai seka tvarumo
pėdsakais. Mokytojo knyga
Renata Bilbokaitė, Sandra Grigaravičiūtė,
Ingrida Donielienė, Emilija Urnėžienė, Ieva
Bilbokaitė-Skiauterienė
0.00€

Tolimesni žingsniai :

- Įsivertinimas iki 2025 m. lapkričio 15 d.
- @lietuvos neformaliojo švietimo agentūra - lineša
- Kontaktai

Tvarumas atsiperka!

Darbotvarkė „Tvari mokykla 2030“

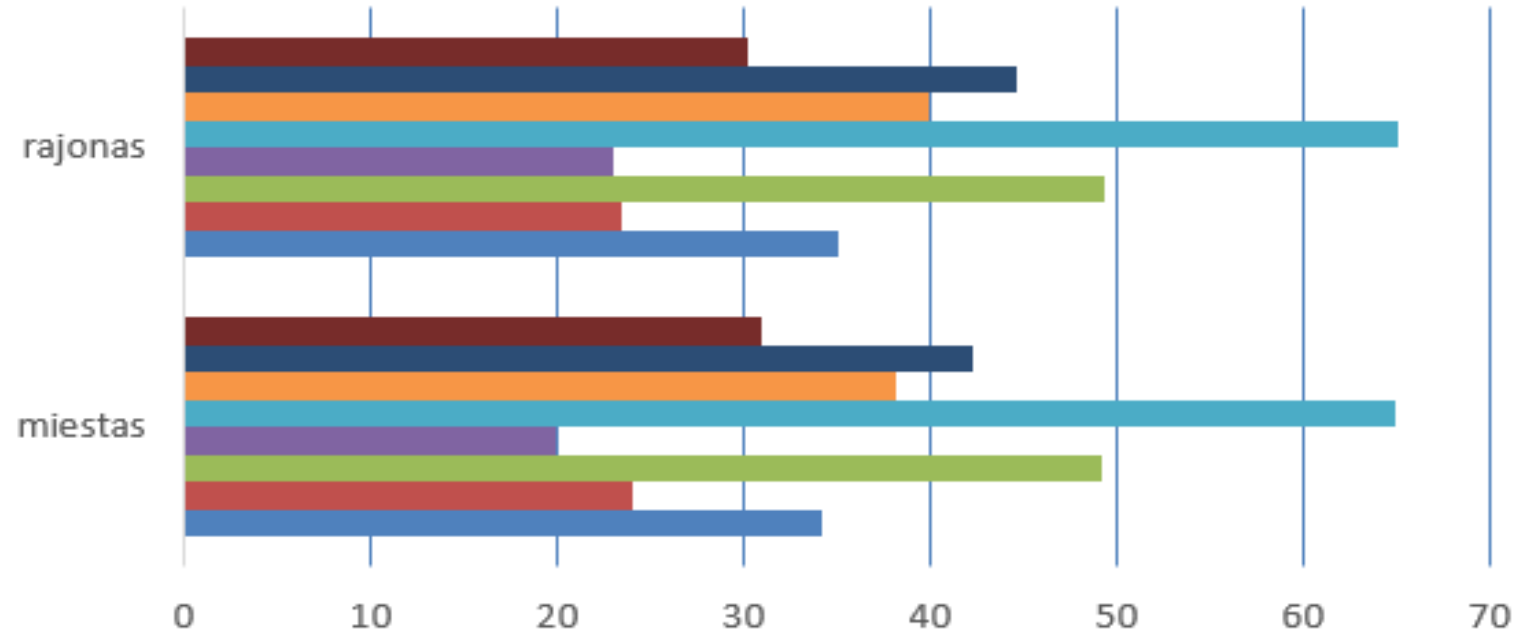
Tvarių mokyklų įsivertinimo vadovas

TM 2030 rodiklių
išpildymas (proc)

1-8 sričių išpildymas (proc.) miesto ir rajono mokyklose (2024 m.)

1-8 TM 2030 sritys

miestas ar rajonas ▼

	miestas	rajonas
■ Average of 8 sr. įgyv.	31	30
■ Average of 7 sr. įgyv.	42	45
■ Average of 6 sr. įgyv.	38	40
■ Average of 5 sr. įgyv.	65	65
■ Average of 4 sr. įgyv.	20	23
■ Average of 3 sr. įgyv.	49	49
■ Average of 2 sr. įgyv.	24	24
■ Average of 1 sr. įgyv.	34	35